

9-ти клас– 30 учебни седмици – 90 часа – 3 часа седмично

**ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА УРОЦИТЕ ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА 9-ТИ КЛАС**

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Седмици
<p>БЕ като втори- ниво В2 Бъдеще време в миналото</p>	<p>Познава значенията на бъдеще време в миналото за: изразяване на неосъществено действие, на учтивост и на подсещане.</p> <p>Автоматизира употребата на минало предварително или минало несвършено време (в подчиненото обстоятелствено изречение за условие) с бъдеще време в миналото (в главното изречение) за изразяване на условие при неосъществено действие, напр.: Ако знаех за срещата, щях да дойда; Ако бях учил повече, щях да успея.</p> <p>Употребява уместно формите на бъдеще време в миналото в зависимост от контекста на изказването.</p> <p>Осмисля приликите/разликите между формите и/или употребата на бъдеще време в миналото в българския език и подобни форми в езика на съответната страна.</p>		<p>1, 2, 3, 4</p>
<p>Изразяване на условност чрез условно наклонение и бъдеще време в миналото</p>	<p>Осмисля разликите при изразяване на условност чрез форми за условно наклонение и бъдеще време в миналото.</p> <p>Употребява уместно и двете форми в писмената и устната реч.</p> <p>Осмисля приликите/разликите между изразяване на условност в българския език и езика на съответната страна.</p>		<p>5, 6, 7</p>
<p>Деепричастие</p>	<p>Автоматизира употребата на формите на деепричастията.</p> <p>Разпознава деепричастни изрази в научни текстове.</p> <p>Трансформира правилно и уместно деепричастни изрази в подчинени изречения и обратно.</p>		<p>8, 9, 10</p>

	Осмисля приликите/разликите между формите и/или употребата на деепричастия в българския език и подобни форми в езика на съответната страна.		
Сегашно деятелно причастие	Автоматизира употребата на формите на сегашното деятелно причастие. Трансформира правилно и уместно причастни изрази в подчинени изречения и обратно. Употребява правилно сегашни деятелни причастия в термини. Разпознава сегашни деятелни причастия в научен текст. Осмисля приликите/разликите между формата и/или употребата на сегашно деятелно причастие в българския език и езика на съответната страна.		11, 12, 13
БЕ Текстът като смислово и езиково единство	Познава и уместно използва лексикални, морфологични и синтактични средства за свързване на изреченията в текста.		14, 15
Научен стил	Търси, извлича, обработва и използва научна информация от различни информационни източници при изпълнение на определена комуникативна задача. Осмисля приликите/разликите между текстове от научния стил на български и на съответния чужд език.	научна статия	16, 17, 18
Официално-делови стил	Търси, извлича, обработва и използва информация от различни текстове на официалноделовия стил и от различни информационни източници при изпълнение на определена комуникативна задача. Осмисля приликите/разликите между текстове от официално-деловия стил на български и на съответния чужд език.	конституция закон наредба постановление правилник	19, 20, 21
Публицистичен стил. Език на медиите	Търси, извлича, обработва и използва информация от различни медийни текстове и от различни информационни източници при изпълнение на определена комуникативна задача. Осмисля приликите/разликите между текстове от публицистичния стил на български и на съответния чужд език.	публицистична статия	22, 23, 24

Активна и пасивна лексика. Пароними	<p>Разграничава активна от пасивна лексика.</p> <p>Познава особеностите на паронимите.</p> <p>Работи с различни видове речници.</p>	пароними	25, 26, 27
Публично изказване по житейски проблем	<p>Търси, извлича, обработва и използва информация от различни информационни източници за решаване на комуникативни задачи.</p> <p>Подготвя и произнася публично изказване по житейски проблем, като се съобразява със ситуацията на общуване.</p> <p>Спазва изучените книжовни езикови правила.</p> <p>Използва уместно неезикови средства (мимики, поглед, поза, жестове).</p>		28, 29, 30

**ГОДИШНО ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
НА УРОЦИТЕ ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
ЛИТЕРАТУРА ЕЗИК ЗА 9-ти КЛАС**

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия	Седмици
Българската литература от периода от Освобождението до Първата световна война	Различава отличителни за българската култура от периода от Освобождението до Първата световна война светогледни идеи.		1, 2
Епопея на забравените“ (Ив. Вазов) („Левски“ „Опълченците на Шипка“)	<p>Разпознава жанрови характеристики на поемата и одата, проявени в „Левски“ и „Опълченците на Шипка“.</p> <p>Тълкува „Левски“ и „Опълченците на Шипка“ съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на творбите.</p> <p>Обяснява мотивацията за действията и/или бездействието на героите чрез сюжета в „Левски“ и „Опълченците на Шипка“.</p> <p>Познава значението на понятието метафора.</p> <p>Познава значението на понятието метонимия.</p> <p>Разпознава метафори и метонимии в „Левски“ и „Опълченците на Шипка“ и обяснява функциите им.</p> <p>Идентифицира и оценява в „Левски“ и „Опълченците на Шипка“ специфични начини на въздействие.</p>	метафора метонимия	3, 4, 5, 6
Из „Под игото“: главите „Гост“, „Новата молитва на Марка“, „Пиянството на един народ“	<p>Разпознава жанрови характеристики на романа, проявени в „Под игото“.</p> <p>Тълкува откъси от „Под игото“ съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на творбата.</p> <p>Разпознава литературни похвати, тропи и фигури в откъси от „Под игото“ и обяснява функциите им.</p> <p>Различава в откъси от „Под игото“ основни идеи и ги съпоставя с цикъла „Епопея на забравените“.</p>		7, 8, 9, 10, 11

<p>Из „Бай Ганьо. Невероятни разкази за един съвременен българин”: „Бай Ганьо се върна от Европа” (А.Константинов)</p>	<p>Разпознава родови характеристики на епоса, проявени в творбата. Тълкува „Бай Ганьо се върна от Европа“ съобразно родовите и/или културноисторическите характеристики на творбата.</p> <p>Разпознава литературни похвати в „Бай Ганьо се върна от Европа“ и обяснява функциите им.</p>		<p>12, 13, 14, 15</p>
<p>„Сърце на сърцата” (П. П. Славейков)</p>	<p>Разпознава жанрови характеристики на поемата, проявени в „Сърце на сърцата”. Тълкува „Сърце на сърцата“ съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на творбата.</p> <p>Познава значението на естетическия индивидуализъм в контекста на модернизма. Различава проявления на характерни черти на естетически индивидуализъм в „Сърце на сърцата“ и тълкува творбата съобразно посочените проявления.</p> <p>Оценява завършека на „Сърце на сърцата“ във връзка със сюжета на творбата и/или с изразените в нея преживявания.</p> <p>Разпознава литературни похвати, тропи и фигури в „Сърце на сърцата“ и обяснява функциите им.</p>	<p>естетически индивидуализъм</p>	<p>16, 17, 18</p>
<p>„Обичам те“, „Маска”, „Две хубави очи“ (П. Яворов)</p>	<p>Разпознава родови характеристики на лириката, проявени в „Обичам те“ и „Две хубави очи“.</p> <p>Тълкува „Обичам те“ и „Две хубави очи“ съобразно родовите и/или културноисторическите характеристики на творбите.</p> <p>Различава проявления на характерни черти на символизма в „Обичам те“ и „Маска“ и тълкува творбите съобразно посочените проявления.</p> <p>Разпознава литературни похвати, тропи и фигури в „Обичам те“ и „Две хубави очи“ и обяснява функциите им.</p> <p>Идентифицира и оценява в „Обичам те“ и „Две хубави очи“ специфични начини на въздействие.</p>		<p>19, 20, 21, 22</p>

<p>„Да се завърнеш...“ (Д. Дебелянов)</p>	<p>Разпознава жанрови характеристики на елегията, проявени в „Да се завърнеш...“. Тълкува „Да се завърнеш...“ съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на творбата.</p> <p>Различава проявления на характерни черти на символизма в „Да се завърнеш...“ и тълкува творбата съобразно посочените проявления.</p> <p>Разпознава литературни похвати, тропи и фигури в „Да се завърнеш...“ и обяснява функциите им.</p> <p>Идентифицира и оценява в „Да се завърнеш...“ специфични начини на въздействие. Различава светогледни идеи в „Да се завърнеш...“ в съпоставка с други творби от Д. Дебелянов („Черна песен“, „Помниш ли, помниш ли...“, „Един убит“) и обяснява прилики и разлики между тях.</p>		<p>23, 24, 25</p>
<p>„Гераците“ (Елин Пелин)</p>	<p>Разпознава жанрови характеристики на повестта, проявени в „Гераците“.</p> <p>Тълкува „Гераците“ съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на творбата.</p> <p>Различава проявления на характерни черти на реализма в „Гераците“ и тълкува творбата съобразно посочените проявления.</p> <p>Разпознава литературни похвати, тропи и фигури в „Гераците“ и обяснява функциите им.</p>		<p>26, 27, 28</p>
<p>Резюме на съдържанието на (откъс от) изучен повествователен текст</p>	<p>Познава особеностите на резюмето.</p> <p>Създава резюме на съдържанието на (откъс от) изучен повествователен текст.</p> <p>Спазва книжовните езикови правила.</p> <p>Анализира и критично оценява свои и чужди резюмета.</p>		<p>29, 30</p>